

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 26. marts 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2008-776/16-0007
Dok.: BBO41092

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 vedrørende forslag til lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) (L 105), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. marts 2009.

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af adoptionsloven og forskellige andre love (Adoption uden samtykke, stedbarnsadoption af registreret partners barn fra fødslen m.v.) (L 105):

”Der ønskes en redegørelse for gældende ret om kontakt til familie, herunder søskende, for et bortadopteret barn. Har ministeren overvejet at udvide den foreslåede adgang til kontakt med familiemedlemmer.”

Svar:

Efter gældende ret på adoptionsområdet sker der ved en adoption et fuldt familieskifte, hvorved retsforholdet mellem barnet og dets oprindelige slægt bortfalder, jf. adoptionslovens § 16, stk. 1. Der er derfor ingen juridiske bånd, der knytter barnet til dets oprindelige familie og ingen lovbestemt ret for barnet eller den oprindelige familie til at have en kontakt med hinanden.

De fleste adoptioner, som ikke er familie- eller stedbarnsadoptioner – dvs. fremmedadoptioner – gennemføres i dag som anonyme adoptioner. Barnet har i disse tilfælde efter de gældende regler mulighed for – hvis oplysningerne foreligger – at få oplyst identiteten på dets oprindelige forældre, hvis barnet på et tidspunkt ønsker kendskab hertil. De oprindelige forældre har derimod ikke ret til at få oplyst identiteten på de adoptivforældre, som har adopteret barnet. Dermed er der heller ikke mulighed for, at de oprindelige forældre søger samvær eller anden kontakt med barnet. En henvendelse fra barnets oprindelige slægt, herunder forældre, søskende m.v., kan dog via Familiestyrelsen blive forelagt adoptivforældrene, eller hvis de er døde, barnet.

Der findes imidlertid også eksempler på fremmedadoptioner, der gennemføres som åbne adoptioner, hvor barnets biologiske forældre og adoptivforældrene på forhånd kender hinandens identitet og i forbindelse med adoptionen indgår en aftale om at bevare en form for kontakt.

Endvidere kan det oplyses, at adoptanter ved international fremmedadoption efter de gældende regler er forpligtet til at medvirke ved udfærdigelsen af såkaldte ”opfølgingsrapporter”, som sendes til myndighederne i barnets oprindelsesland. I sager om adoption af danske børn har Adoptionsnævnet herudover inden for de seneste år forsøgt at efterkomme den

biologiske forælders ønske om at modtage opfølgingsrapporter om barnet.

Aftaler om at gennemføre adoptioner som åbne adoptioner samt adoptanternes forpligtelse til at sende opfølgingsrapporter om barnet kan ikke gennemtvinges efter gældende ret. Åbenheden hviler således alene på et frivilligt grundlag, og afvigelser herfra kan ikke sanktioneres.

Som det fremgår af pkt. 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, foreslås det, at den praksis vedrørende anonymiserede opfølgingsrapporter, som er indført af Adoptionsnævnet, skal gælde alle fremtidige adoptioner af danske børn. Adoptionsnævnet vil på den baggrund udsende en generel henstilling til statsforvaltningerne, som fastsætter, at adoptivforældre til danske børn fremover skal sende anonymiserede rapporter om barnets trivsel til myndighederne, således at barnets oprindelige forældre kan få indsigt heri, hvis de ønsker det.

Med lovforslaget foreslås endvidere en ny form for åbenhed i adoptioner, således at en kontakt mellem barnet og den oprindelige slægt forud for adoptionen i helt særlige tilfælde kan søges bevaret, i det omfang kontakten vurderes at være positiv for barnet. Spørgsmålet om adgangen til eventuelt at fastsætte kontakt – og i givet fald omfanget heraf – foreslås reguleret i forældreansvarsloven, som også indeholder mulighed for at fastsætte anden form for kontakt, eksempelvis i form af telefonsamtaler, brevveksling m.v. Adgangen til at fastsætte samvær eller anden form for kontakt vil hovedsagelig være rettet mod barnets oprindelige forældre, men vil alternativt også kunne omfatte bedsteforældre, forældrenes søskende eller barnets søskende.

Der ændres ikke med lovforslaget på den adgang, barnet har efter de gældende regler til – hvis oplysningerne foreligger – at få oplyst identiteten på sine oprindelige forældre.

Der henvises om den foreslåede adgang til åbenhed nærmere til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 15 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget.